

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no, Nettsted: www.frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Kontonr: 7154.05.51671

**Direktoratet for naturforvaltning
7485 Trondheim**

Dato, 14.7.2006

VERNEPLAN FOR TRILLEMARKA – ROLLAGSFJELL - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til Deres brev av 19.5.2006 angående sentral høring av forslag til verneplan for Trillemarka - Rollagsfjell.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de 13 største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen over ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge, herunder naturgrunnlaget for å drive friluftsliv.

FRIFO støtter forslaget om opprettelse av Trillemarka – Rollagsfjell naturreservat etter Alternativ 4, dvs det mest omfattende forslaget. Vi mener dette vil være det beste alternativet for å sikre de svært store og unike nasjonale natur- og friluftslivsinteressene som finnes i dette området. Dette er sannsynligvis den siste sjansen vi har til å verne et så stort sammenhengende og urørt skogsområde i Norge, en sjanse vi som nasjon ikke kan la gå fra oss. Vi finner derfor fylkesmannes tilrådning av Alternativ 3 som helt uakseptabelt.

Verneplanen

Trillemarka og Heimseteråsen naturreservater ble opprettet ved kongelig resolusjon 13.12.2002 med et areal på til sammen 45.709 dekar. Det var på den tiden også kjent at det var et mye større areal som hadde betydelige verneverdier.

Miljøverndepartementet (MD) gav i brev av 29.11.2002 Direktoratet for naturforvaltning (DN) i oppgave å gi en faglig anbefaling om det ville være aktuelt å starte opp en verneplanprosess for dette større arealet. I sitt svarbrev av 16.12.2002 anbefaler DN på faglig grunnlag MD å sette i gang en formell saksbehandlingsprosess med sikte på vern etter naturvernloven.

DN gav i brev av 6.3.2003 til Fylkesmannen i Buskerud i oppdrag å utrede vern av området. Mandatet for dette arbeidet var å vurdere 160.875 dekar av det høyereliggende skogs- og fjellområde mellom Sigdal og Numedal for vern.

Fylkesmannen i Buskerud utarbeidet fire alternative forslag for utvidelse av dagens vern som ble sendt på høring: Alternativ 1 på 123.577 dekar, Alternativ 2 på 101.105 dekar, Alternativ 3 på 56.243 dekar og Alternativ 4 på 152.901 dekar.

Fylkesmannen i Buskerud har etter lokal høring anbefalt Alternativ 3, altså det minste alternativet. Denne anbefalingen er ikke gjort på bakgrunn av vernefaglige kriterier, men er et resultat av at grunneiere, kommunene, fylkeskommunen, fylkeslandbruksstyret og en rekke andre høringsinstanser har presset sterkt på for å få gjennom dette alternativet.

DN har imidlertid sendt alle de fire alternativene på sentral høring.

Behov for vern

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet, og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger og inngrep. Dessverre fortsetter denne utviklingen, og FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at vi tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

Vernekvalitetene i Trillemarka – Rollagsfjell er vel dokumentert og ubestridelige. Norsk institutt for naturforskning (NINA) fastslår også i sin rapport (NINA Oppdragsmelding 830) om verneverdiene i området at det i dag ikke finnes andre kjente områder av denne størrelsen med tilsvarende biologiske verdier.

I 2002 ble det av NINA og SKOGFORSK lagt fram en rapport med evaluering av norsk skogvern. Denne rapporten fastslo at det var behov for en flerdobling av skogvernet i Norge for å sikre det biologiske mangfoldet i skog. Rapporten framhevet også at følgende type områder burde ha første prioritet i det videre vernearbeidet:

- Gjenværende, forholdsvis intakte områder i lavereliggende skog i nemoral, boreonemoral og sørboral vegetasjonssone.
- Gjenværende større forekomster av gammel skog med preg av urskog eller skog under overveiende naturlig dynamikk
- De største gjenværende, noenlunde intakte og sammenhengende skogområdene (dvs områder på mer enn 50-100 km²).
- Områder med viktige forekomster av rødlistearter.

Vern av Trillemarka – Rollagsfjell vil bidra til å dekke flere av disse sentrale prioritetene, men graden vil variere sterkt mellom de fire alternativene.

DN fastslår da også i sitt høringsbrev at det er betydelige kvalitetsforskjeller mellom det minste alternativet (Alternativ 3) og det største alternativet (Alternativ 4).

FRIFOs styre var på befaring i dette området i mai 2003 og uttalte etter befaringen blant annet følgende: *”Større sammenhengende skogsområder, som Trillemarka-Rollagsfjell, er viktige for utøvelsen av friluftslivet og naturopplevelsen. Disse områdene er også viktig for bevaringen av det biologiske mangfoldet, noe som er viktige elementer for friluftslivet og naturopplevelsen.”* Etter FRIFOs vurdering er Trillemarka – Rollagsfjell en av de siste, hvis ikke den siste muligheten til å verne et så stort og relativt urørt skogsområde i Norge, en sjanse vi som nasjon derfor ikke kan la gå fra oss.

FRIFO støtter derfor forslaget om opprettelse av Trillemarka – Rollagsfjell naturreservat etter Alternativ 4, dvs det mest omfattende forslaget med en utvidelse av dagens naturreservater med 152.901 dekar. Vi mener dette vil være det beste alternativet for å sikre for framtida de svært store og unike nasjonale natur- og friluftslivsinteressene som finnes i dette området. Selv ved Alternativ 1 vil verneområdet miste områder med blant annet store opplevelseskvaliteter, spesielt rundt de største vannene i området Myklevatnet og Låkåsetvatnet. Fylkesmannens tilrådning av Alternativ 3 finner vi derfor helt uakseptabelt.

Undersøkelser viser at stillhet og ro er en unik kvalitet ved norsk natur og er etterspurt av mange turister, både norske og utenlandske. FRIFO er overbevist at dette er en kvalitet som vil bli ennå mer etterspurt i framtida. Et stort verneområde som Trillemarka – Rollagsfjell med de opplevelseskvalitetene dette har, vil derfor uten tvil øke sin verdi i framtid og gi store muligheter for framtidig næringsutvikling for kommuner og grunneiere i området.

Friluftsliv og retten til fri ferdsel

Den frie ferdselsretten (allemannsretten), jf friluftsloven er et grunnleggende fundament for utøvelse av det tradisjonelle friluftslivet i Norge. FRIFO er derfor i prinsippet i mot enhver regulering som kan rokke ved denne retten. Vi kan imidlertid se at det i noen spesielle tilfeller kan være behov for å regulere ferdselen av hensyn til sårbare naturtyper og/eller arter. Det er imidlertid svært viktig at reguleringen ikke legger unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner på det enkle og naturvennlige friluftslivet. Bant annet er det viktig at vernebestemmelser ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisningssammenheng. At medlemmer i frivillige lag og foreninger, skoleelever og studenter blir tatt med på tur i verneområder og på den måten får et positivt forhold til disse områdene vil være et viktig bidrag til å sikre en framtidsetta forvaltning av disse områdene spesielt, men også for naturen generelt.

Det foreslåtte verneområdet er svært attraktivt for friluftslivsaktiviteter. FRIFO er derfor glad for at verneforskriften ikke er til hinder for å drive et enkelt og naturvennlig friluftsliv.

FRIFO er fornøyd med at verneforskriftene ikke er til hinder for merking rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper, bruer, skilt og lignende. Det samme gjelder muligheten til å brenne bål i samsvar med gjeldene lovverk.

Som vi skriver ovenfor mener vi at det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i regi av frivillige lag og foreninger, skoler m.m. Vi forutsetter derfor at § 3 punkt 5 *Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer, er forbudt*, ikke er til hinder for at turer i regi av turlag, skoler og barnehager og ideelle lag.

Motorferdsel

FRIFO mener det er viktig å redusere eller begrense motorferdsel i utmark til et minimum. Det er derfor viktig at verneforskriften kun åpner for det som er ytterst nødvendig, og at det gjennomføres en streng forvaltningspraksis.

Vennlig hilsen

Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent